

Дәрілік өсімдіктердің тізбесін бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрінің 2023 жылғы 7 наурыздағы № 77 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 10 наурызда № 32038 болып тіркелді

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

Осы бұйрық 07.03.2023 бастап күшіне енеді

"Өсімдіктер дүниесі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 9-бабы 1-тармағының 10) тармақшасына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

1. Коса беріліп отырған дәрілік өсімдіктердің тізбесі бекітілсін.
2. Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен:
 - 1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;
 - 2) осы бұйрық ресми жарияланғаннан кейін оның Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің интернет-ресурсында орналастырылуын;
 - 3) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Заң қызметі департаментіне осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалғаны туралы мәліметтерді ұсынылуын қамтамасыз етсін.
3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Экология және табиғи ресурстар вице-министріне жүктелсін.
4. Осы бұйрық 2023 жылдың 7 наурыздан бастап күшіне енеді және ресми жариялауга жатады.

Қазақстан Республикасы
Экология және табиғи ресурстар министрі

З. Сулейменова

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының
Ауыл шаруашылығы министрлігі
"КЕЛІСІЛДІ"
Қазақстан Республикасының
Денсаулық сақтау министрлігі
"КЕЛІСІЛДІ"
Қазақстан Республикасының
Каржы министрлігі
"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының
Ұлттық экономика министрлігі

Қазақстан Республикасы
Экология және табиғи
ресурстар министрі
2023 жылғы 7 наурыздағы
№ 77 бұйрығымен
бекітілген

Дәрілік өсімдіктердің тізбесі

Атауы				Ескерту
№	Қазақ тілінде	Орыс тілінде	Латын тілінде	
1.	Сібір самырсын	Пихта сибирская	<i>Abies sibirica</i> Ledeb.	PM
2.	акбасжусан	Тысячелистник обыкновенный	<i>Achillea millefolium</i> L.	XM
3.	Ақезу бәрпі	Борец белоустый	<i>Aconitum leucostomum</i> Worosch.	XM
4.	Жонғар бәрпі	Борец джунгарский	<i>Aconitum soongaricum</i> Stapf	PM
5.	Талас бәрпі	Борец таласский	<i>Aconitum talassicum</i> M. Pop.	XM*
6.	Жонғар таран	Таран джунгарский (Горец джунгарский))	<i>Aconogonon songaricum</i> (Schrenk)) H. Hara (* <i>Polygonum songaricum</i> Schrenk)	PM
7.	Андыз тамыр, айыр	Аир болотный	<i>Acorus calamus</i> L.	PM
8.	Шолпаншаш сүмбіл	Адиантум венерин волос	<i>Adiantum capillus-veneris</i> L.	PM*
9.	Жылтыр жанаргұл	Адонис золотистый	<i>Adonis chrysocytthus</i> Hook. fil. et Thoms.	XM*
10.	Гүлзардақ жанаргұл	Адонис тяньшанский	<i>Adonis tianschanica</i> (Adolf) Lipsch.	PM*
11.	Көктем жанаргұл	Адонис весенний	<i>Adonis vernalis</i> L.	PM*
12.	Еділ жанаргұл	Адонис волжский	<i>Adonis wolgensis</i> Stev.	XM*
13.	Бұташық аяния	А я н и я кустарничковая	<i>Ajania fruticulosa</i> (Ledeb.) Poljak.	PM
14.	Қырғыз жантак	Верблюжья колючка киргизская	<i>Alhagi kirghisorum</i> Schrenk	PM
15.	Кәдімгі жантак	Верблюжья колючка ложная	<i>Alhagi pseudalhagi</i> (Bieb.) Fisch.	PM
16.	Ұсақ торлы жуа	Лук мелкосетчатый (чевремша)	<i>Allium microdictyon</i> Prokh.	XM*

17.	Піскем жуа	Лук пскемский	Allium pskemense B. Fedtsch.	XM*
18.	Ақканбак түсті бозтікен (Аққаңбақ түсті аллохруза)	Колючелистник качимовидный (Аллохруза качимовидная)	Acanthophyllum gypsophiloides Regel (Allochrusa gypsophiloides (Regel) Schischk.)	PM*
19.	Шашақты бозтікен (Шашақты аллохруза)	Колючелистник метельчатый (Аллохруза метельчатая)	Acanthophyllum paniculatum Regel & Herder (Allochrusa paniculata (Regel) Ovcz. et Czuk.)	PM
20.	Жабысқақ қандығаш	Ольха клейкая	Alnus glutinosa (L.) Gaertn.	PM*
21.	Армян жалбыздікен	Алтей армянский	Althaea armeniaca Ten.	PM
22.	Дәрілік жалбыздікен	А л т е й лекарственный	Althaea officinalis L.	PM
23.	Кәдімгі Бадам	М и н д а л ь обыкновенный	Amygdalus communis L.	PM
24.	Итсигек бұйырғын	Е ж о в н и к безлистный	Anabasis aphylla L.	PM
25.	Үлкен шоңайна	Лопух репейник	Arctium lappa L.	PM
26.	Итошаған	Лопух войлочный	Arctium tomentosum Mill.	PM
27.	Кәдімгі толокнянка	Толокнянка обыкновенная	Arctostaphylos uva-ursi (L.) Spreng.	PM*
28.	Кәдімгі өрік	А б р и к о с обыкновенный	Armeniaca vulgaris Lam.	PM*
29.	Ақшыл жусан	Полынь беловатая	Artemisia leucodes Schrenk	PM
30.	Аңзы жусан	Полынь горькая	Artemisia absinthium L.	PM
31.	Дәрмене жусан	Полынь цитварная	Artemisia cina Berg. ex Poljak.	PM*
32.	Тықыр жусан	Полынь гладкая	Artemisia glabella Kar. et Kir.	PM*
33.	Таврий жусан	Полынь таврическая	Artemisia taurica Willd.	PM
34.	Ермен жусан; кара жусан	П о л ы н ь обыкновенная	Artemisia vulgaris L.	PM
35.	Корольков шаяноты	А р о н н и к Королькова	Arum korolkowii Regel	XM*
36.	Европа құсықшебі	Копытень европейский	Asarum europaeum L.	PM
37.	Мия жапырақ таспа	Астрагал сладколистный	Astragalus glycyphyllos L.	XM*

38.	Сарығаш бөріқарақаты	Барбарис илийский. Эндем.	Berberis iliensis M. Pop.	XM*
39.	Қалың жапырақты ладан	Б а д а н толстолистный	Bergenia crassifolia (L.) Fritsch	PM
40.	Қайың салбырап, сүйелді	Береза повислая, бородавчатая	Betula pendula Roth	PM
41.	Пушистый қайың	Береза пушистая	Betula pubescens Ehrh.	PM
42.	Үш бөлімнен тұратын серия	Ч е р е д а трехраздельная	Bidens tripartita L.	PM
43.	Шаянмойын таран	Змеевик большой (Горец змеиный)	Bistorta major Gray (Polygonum bistorta L.)	PM
44.	Мұқыр таран	З м е е в и к живородящий (Г о р е ц живородящий)	Bistorta vivipara (L.) Delarbre (Polygonum viviparum L.)	PM
45.	С а р е п т қатпаршақкөк	Горчица сарептская	Brassica juncea (L.) Czern.	PM
46.	Қара қатпаршақкөк	Горчица черная	Brassica nigra (L.) Koch	PM
47.	Сыртдән итжүзім	Переступень белый	Bryonia alba L.	PM
48.	Қара жемісті итжүзім	Переступень черноплодный	Bryonia melanocarpa Nabiev	XM*
49.	Ұзынжапырақты шоқсары	Володушка длиннолистная (B. золотистая).	Bupleurum longifolium L. (B.aureum Fisch. ex Hoffm.)	PM
50.	Қөпжүйке шоқсары	Володушка многожильчатая	Bupleurum multirerve DC.	PM
51.	Құрғақ айрауық	Вейник наземный	Calamagrostis epigeios (L.) Roth	PM
52.	Тікенді кеүел	Каперцы колючие	Capparis herbacea Willd.	PM
53.	Кәдімгі жұмыршак	Пастушья сумка, сумочник пастуший	Capsella bursa-pastoris (L.) Medik.	PM
54.	Кәдімгі зире	Т м и н обыкновенный	Carum carvi L.	PM
55.	Кавказ таудағаны	Каркас кавказский	Celtis caucasica Willd.	XM*
56.	Көк гүлкекіре	Василек синий	Centaurea cyanus L.	PM
57.	Шатырша толғақшөп	Золототысячник зонтичный	Centaurium erythraea Rafn (C. minus)	PM
58.	Әсем толғақшөп	Золототысячник красивый	Centaurium pulchellum (Sw.) Druce	PM

59.	Дәрілік түймедақ	Ромашка обнаженная	<i>Chamomilla recutita</i> (L.) Rauschert (<i>Matricaria recutita</i> L.)	PM
60.	Орта тұқаш	Хартолепис средний	<i>Chartolepis intermedia</i> Boiss.	PM
61.	Үлкен сүйелшөп	Чистотел большой	<i>Chelidonium majus</i> L.	PM
62.	Шатыршагұл қысшылшөп	Зимолюбка зонтичная	<i>Chimaphila umbellata</i> (L.) W. Barton	PM
63.	Кәдімгі сусынтамыр	Цикорий обыкновенный	<i>Cichorium intybus</i> L.	PM
64.	Сор тамыржегі	Цистанхе солончаковая	<i>Cistanche salsa</i> (C. A. Mey.) G. Beck	PM
65.	Арқал аскөк	Волчец благословенный	<i>Cnicus benedictus</i> L.	PM
66.	Кессельринг лапызы	Безвременник Кессельринга	<i>Colchicum kesselringii</i> Regel	XM*
67.	Сары лапыз	Безвременник желтый	<i>Colchicum luteum</i> Baker	XM*
68.	Шырша түпжапырақ	Колюрия гравилатовидная	<i>Coluria geoides</i> (Pall.) Ledeb.	PM
69.	Теңбіл убалдырган	Болиголов пятнистый	<i>Conium maculatum</i> L.	PM
70.	Мамыр қынжыгүлі	Ландыш майский	<i>Convallaria majalis</i> L.	PM*
71.	Түкті шырмауық	Вьюнок шерстистый	<i>Convolvulus subhirsutus</i> Regel et Schmalh.	PM
72.	Северцова айдаршебі	Хохлатка Северцова	<i>Corydalis sewerzowii</i> Regel	XM*
73.	Кәдімгі шаттауық орманжаңғақ	Лещина обыкновенная	<i>Corylus avellana</i> L.	XM*
74.	Татар қатыраны	Катран татарский	<i>Crambe tatarica</i> Sebeök	XM*
75.	Күмәнді долана	Боярышник сомнительный	<i>Crataegus ambigua</i> C.A. Mey.	XM*
76.	Долана Королкова	Боярышник Королькова	<i>Crataegus korolkowii</i> L. Henry	PM
77.	Долана қан қызыл	Боярышник кроваво-красный	<i>Crataegus sanguinea</i> Pall.	PM
78.	Дауыр бақаауызы	Цимбария даурская	<i>Cymbalaria daurica</i> L.	XM*
79.	Саусақсалалы қарашағыр	Свинорой пальчатый	<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers.	PM
80.	Кәдімгі шолпанкебіс	Башмачок настоящий	<i>Cypripedium calceolus</i> L.	XM*

81.	Секпіл шолпанкебіс	Башмачок пятнистый	<i>Cypripedium guttatum</i> Sw.	XM*
82.	Ірі гүлді шолпанкебіс	Башмачок крупноцветковый	<i>Cypripedium macranthon</i> Sw.	XM*
83.	Алтай қасқыржидегі	Волчеягодник алтайский	<i>Daphne altaica</i> Pall.	XM*
84.	Кәдімгі қасқыржидегі	Волчеягодник обыкновенный	<i>Daphne mezereum</i> L.	PM
85.	Кәдімгі сасық мендуана	Дурман обыкновенный	<i>Datura stramonium</i> L.	PM
86.	Жабайы сәбіз	Морковь дикая	<i>Daucus carota</i> L.	PM
87.	Күмән тегеурінгүл	Живокость спутанная	<i>Delphinium confusum</i> M. Pop.	PM
88.	Торжеміс тегеурінгүл	Живокость сетчатоплодная	<i>Delphinium dictyocarpum</i> DC.	PM
89.	Биік тегеурінгүл	Живокость высокая	<i>Delphinium elatum</i> L.	PM
90.	Дөңгелек жапырақты шықшөп	Росинка круглолистная	<i>Drosera rotundifolia</i> L.	XM*
91.	Еркек усасыршөп	Щитовник мужской	<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott	PM
92.	Аккурай лакса	Мордовник русский (M. обыкновенный)	<i>Echinops ruthenicus</i> Bieb. (<i>Echinops ritro</i> L.)	PM
93.	Жатаған бидайык	Пырей ползучий	<i>Elytrigia repens</i> (L.) Nevski	PM
94.	Леманн күшаласы, ит күшала	Эминиум Лемана	<i>Eminium lehmannii</i> (Bunge) O. Kuntze	XM*
95.	Қырықбуын қылша	Хвойник хвощевой	<i>Ephedra equisetina</i> Bunge	PM
96.	Қызыл тамыр қылша	Хвойник средний	<i>Ephedra intermedia</i> Schrenk et C.A. Mey.	PM
97.	Дала қырықбуын	Хвощ полевой	<i>Equisetum arvense</i> L.	PM
98.	Шашыңқы сарбасшөп	Желтушник раскидистый	<i>Erysimum canescens</i> Roth (<i>E. diffusum</i>)	PM
99.	Жұлдызшешек сарбасшөп	Желтушник левкойный	<i>Erysimum cheiranthoides</i> L.	PM
100.	Жирен сарбасшөп	Желтушник оранжевый	<i>Erysimum croceum</i> M. Pop.	XM*
101.	Сібір қандығы	Кандык сибирский	<i>Erythronium sibiricum</i> (Fisch. et C. A. Mey.) Kryl.	XM*
102.	Жонғар сүттігені	Молочай джунгарский	<i>Euphorbia soongarica</i> Boiss.	PM
103.	Сасықтамыр сасыр	Ферула вонючая	<i>Ferula foetida</i> (Bunge) Regel	PM

104.	Іле сасыры	Ферула илийская. Эндем	<i>Ferula iliensis</i> Krasn.ex Korov.	XM*
105.	Бөгдероселин сасыры	Ферула сумбул	<i>Ferula sumbul</i> (Kauffm.) Hook. f.	PM
106.	Шегіршінжапырақты үркөргүл	Лабазник вязолистный	<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.	PM
107.	Кәдімгі үркөргүл	Лабазник обыкновенный	<i>Filipendula vulgaris</i> Moench	PM
108.	Орман бұлдірген	Земляника лесная	<i>Fragaria vesca</i> L.	PM
109.	Қандығаштусті итшомырт	Крушина ломкая	<i>Frangula alnus</i> Mill.	PM
110.	Соғды шағаны	Ясень согдийский	<i>Fraxinus sogdiana</i> Bunge (F. potamophila Herder)	XM*
111.	Шатраш сепкілгүл	Рябчик шахматный	<i>Fritillaria meleagris</i> L.	XM
112.	Шоғыр сепкілгүл	Рябчик мутовчатый	<i>Fritillaria verticillata</i> Willd.	XM
113.	Дәрі көгілдір	Дымянка лекарственная	<i>Fumaria officinalis</i> L.	PM
114.	Түркістан көкгүлі	Горечавочка туркестанцев	<i>Gentianella turkestanorum</i> (Gand.) Holub (<i>Gentiana turkestanorum</i> Gand.)	PM
115.	Қала шыршайы	Гравилат городской	<i>Geum urbanum</i> L.	PM
116.	Бас мия	Солодка щетинистая	<i>Glycyrrhiza echinata</i> L.	PM
117.	Қызылмия	Солодка голая	<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	PM
118.	Коржин миясы	Солодка Коржинского	<i>Glycyrrhiza korshinskyi</i> Grig.	PM
119.	Орал миясы	Солодка уральская	<i>Glycyrrhiza uralensis</i> Fisch.	PM
120.	Дәрі бұзартғузер	Авран аптечный	<i>Gratiola officinalis</i> L.	PM
121.	Шыбынды көкекшөп	Кокушник комарниковый	<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R. Br.	PM
122.	Алтай жаланңұқымы	Гимноспермиум алтайский	<i>Gymnospermium altaicum</i> (Pall.) Spach	XM*
123.	Альпа тыынтағы	Копеечник сибирский	<i>Hedysarum alpinum</i> L.	PM
124.	Құмдық салаубас	Бессмертник песчаный	<i>Helichrysum arenarium</i> (L.) Moench	PM
125.	Итшомырт шырганақ	Облепиха крушиновидная	<i>Hippophae rhamnoides</i> L.	PM
126.	Кәдімгі құлмақ	Хмель обыкновенный	<i>Humulus lupulus</i> L.	PM

127.	Таңдама қылтанақ	Гуперция. Баранец	<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank et C. Mart.	PM*
128.	Қара мендуана	Белена черная	<i>Hyoscyamus niger</i> L.	PM
129.	Шәйшөп шәйқурай	Зверобой продырявленный	<i>Hypericum perforatum</i> L.	PM
130.	Биік андыз, қара андыз	Девясила высокий	<i>Inula helenium</i> L.	PM
131.	Альберт күртқашы	Касатик Альберта	<i>Iris alberti</i> Regel	XM*
132.	Түйе жаңғақ	Орех грецкий	<i>Juglans regia</i> L.	PM
133.	Кәдімгі арша	Можжевельник обыкновенный	<i>Juniperus communis</i> L.	PM
134.	Қара арша	Можжевельник ложноказацкий	<i>Juniperus pseudosabina</i> Fisch. & C.A. Mey.	XM
135.	Казак аршасы	Можжевельник казачий	<i>Juniperus sabina</i> L.	PM
136.	Сыпыртқы изен	Кохия веничная	<i>Kochia scoparia</i> (L.) Schrad.	PM
137.	Северцов тауалғасы	Корольковия Северцова	<i>Korolkowia sewerzowii</i> Regel	XM
138.	Саз қазанак	Багульник болотный	<i>Ledum palustre</i> L.	PM*
139.	Бұйра лалагул	Лилия кудреватая	<i>Lilium martagon</i> L.	XM*
140.	Томар бояу кермек	Кермек Гмелина	<i>Limonium gmelinii</i> (Willd.) O. Kuntze	PM
141.	Кәдімгі сиякок	Льнянка обыкновенная	<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	PM
142.	Жұмырбасты қылтанақ	Плаун булавовидный	<i>Lycopodium clavatum</i> L.	PM
143.	Макросомия бояуы (Арнебия бояуы)	Макротомия красящая (Арнебия красящая)	<i>Macrotomia euchroma</i> (Royle) Paulsen (Arnebia euchroma (Royle) I.M. Johnst.)	XM
144.	Кәдімгі жұмсақжеміс	Мягкоплодник критмолистный	<i>Malacocarpus crithmifolius</i> (Retz.) C. A. Mey.	XM*
145.	Недзвецкий алмасы	Яблоня Недзвецкого	<i>Malus niedzwetzkyana</i> Dieck.	XM*
146.	Сиверс алмасы	Яблоня Сиверса	<i>Malus sieversii</i> (Ledeb.) M. Roem	PM*
147.	Елеусіз құлқайыр	Просвирник пренебреженный	<i>Malva neglecta</i> Wallr.	PM
148.	Кіші құлқайыр, түйме гүл	Просвирник маленький	<i>Malva pusilla</i> Smith	PM

149.	Орман құлқайыр	Просвирник лесной	<i>Malva silvestris</i> L.	PM
150.	Кәдімгі Шандра	Шандра обыкновенная	<i>Marrubium vulgare</i> L.	PM
151.	Іріжапыракты атаманта	Медиазия крупнолистная, Алкор.	<i>Mediasia macrophylla</i> (Regel et Schmalh.) M. Pimen.	XM*
152.	Кәдімгіжоңышқа	Люцерна посевная	<i>Medicago sativa</i> L.	PM
153.	Дәрі түйежоңышқа	Донник лекарственный	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pall.	PM
154.	Дәрі сермене	Мелисса лекарственная	<i>Melissa officinalis</i> L.	PM
155.	Нарпос жалбыз	Мята длиннолистная	<i>Mentha longifolia</i> (L.) Huds.	PM
156.	Үшжапырак субеделер	Вахта трехлистная	<i>Menyanthes trifoliata</i> L.	PM
157.	Шах тұт	Шелковица черная	<i>Morus nigra</i> L.	PM
158.	Дүңгіршек сарытұғырық	Кубышка желтая	<i>Nuphar lutea</i> (L.) Smith	PM
159.	Су шытырман	Омежник водяной	<i>Oenanthe aquatica</i> (L.) Poir.	PM
160.	Егістік қуандәрі	Стальник пашенный	<i>Ononis arvensis</i> L.	PM
161.	Телпек сүйсін	Ятрышник шлемоносный	<i>Orchis militaris</i> L.	XM*
162.	Киікшөпті жұпаргұл	Душица обыкновенная	<i>Origanum vulgare</i> L.	PM
163.	Ұсақ жемісті мүккідек	Клюква мелкоплодная	<i>Oxycoccus microcarpus</i> Turcz. ex Rupr.	XM*
164.	Төртқұлте мүккідек	Клюква болотная (K. четырехлепестная)	<i>Oxycoccus palustris</i> Pers. (<i>O. quadripetalus</i>)	PM
165.	Кәдімгі мойыл	Черемуха обыкновенная	<i>Padus avium</i> Mill.	PM
166.	Кәдімгі карғакөз	Вороний глаз обыкновенный	<i>Paris quadrifolia</i> L.	XM*
167.	Орта тасшүйгін	Патриния средняя	<i>Patrinia intermedia</i> (Hornem.) Roem. et Schult.	PM
168.	Мәригүл таушымылдық	Пион Марьин корень	<i>Paeonia anomala</i> L.	PM*
169.	Сәлдегүл таушымылдық	Пион степной	<i>Paeonia hybrida</i> Pall.	XM*
170.	Орта таушымылдық	Пион средний	<i>Paeonia intermedia</i> C.A. Mey.	XM
171.	Кәдімгі адыраспан	Гармала обыкновенная	<i>Peganum harmala</i> L.	PM

172.	Тамыр дәрі қосмекенді таран	Горец земноводный	<i>Persicaria amphibia</i> (L.) S.F. Gray (<i>Polygonum amphibium</i> L.)	PM
173.	Бұрыш таран	Горец перечный	<i>Persicaria hydropiper</i> (L.) Spach (<i>Polygonum hydropiper</i> L.)	PM
174.	Айланшөп таран	Горец почечуйный	<i>Persicaria maculata</i> (Rafin.) A. et D. Löve (<i>Polygonum persicaria</i> L.)	PM
175.	Кіші таран	Горец малый	<i>Persicaria minor</i> (Huds.) Opiz (<i>Polygonum minus</i> Huds.)	PM
176.	Бұдыр таран	Горец шероховатый	<i>Persicaria scabra</i> (Moench) Moldenke (<i>Polygonum scabrum</i> Moench)	PM
177.	Морисон сасыршөп	Горичник Морисона	<i>Peucedanum morisonii</i> Bess. ex Spreng.	PM
178.	Тікенді әрем	Зопник колючий	<i>Phlomis pungens</i> Willd.	PM
179.	Сібір шырша	Ель сибирская	<i>Picea obovata</i> Ledeb.	PM
180.	Тасжарған балбрауын	Бедренец камнеломковый	<i>Pimpinella saxifraga</i> L.	PM
181.	Кәдімгі қарағай	Сосна лесная	<i>Pinus sylvestris</i> L.	PM
182.	Пыста	Фисташка настоящая	<i>Pistacia vera</i> L.	XM*
183.	Қандауыр бақажапырақ	Подорожник ланцетолистный	<i>Plantago lanceolata</i> L.	PM
184.	Жолжелкен үлкен	Подорожник большой	<i>Plantago major</i> L.	PM
185.	Қосжапырақты жұпаршөп	Любка двулистная	<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	PM
186.	Көкшіл көкшегүл	Синюха голубая	<i>Polemonium caeruleum</i> L.	PM
187.	Сібір полигала	Истод сибирский	<i>Polygala sibirica</i> L.	PM
188.	Қызыл таспа, құс таран	Горец птичий	<i>Polygonum aviculare</i> L.	PM
189.	Қаратерек	Тополь черный	<i>Populus nigra</i> L.	PM
190.	Көктөрек, терек дірілдейді	Осина, тополь дрожащий	<i>Populus tremula</i> L.	PM
191.	Күміс қазтабан	Лапчатка серебристая	<i>Potentilla argentea</i> L.	PM

192.	Тұзутік қазтабан	Лапчатка прямостоячая	<i>Potentilla erecta</i> (L.) Raeusch.	PM
193.	Наурызгүл аққодал	Первоцвет крупночашечный	<i>Primula macrocalyx</i> Bunge	PM
194.	Сүйекті ақкурай	Псоралея костянковая	<i>Psoralea drupacea</i> Bunge	PM
195.	Кәдімгі емен	Дуб обыкновенный	<i>Quercus robur</i> L.	PM*
196.	Ішдәрі қаражеміс	Ж е с т е р слабительный	<i>Rhamnus cathartica</i> L.	PM
197.	М а қ с ы р маралтамыр	Рапонтикум сафлоровидный (Большеголовник сафлоровидный)	<i>Raponticum carthamoides</i> (Willd.) Iljin (<i>Stemmacantha carthamoides</i> (Willd.) Dittrich)	PM*
198.	Жинақты раугаш	Ревень компактный	<i>Rheum compactum</i> L.	PM
199.	Татар раугашы	Ревень татарский	<i>Rheum tataricum</i> L. fil.	PM
200.	Виттрок раугашы	Ревень Виттрака	<i>Rheum wittrockii</i> Lundstr.	XM*
201.	Карелин у шөп (Карелин сепкілгүл)	Ринопеталюм Карелина (рябчик Карелина)	<i>Rhinopetalum karelinii</i> Fisch. ex D. Don (<i>Fritillaria karelinii</i> (Fisch. ex D. Don) Baker)	XM
202.	Қызылт семізот, алтын тамыр	Родиола розовая, Золотой корень	<i>Rhodiola rosea</i> L.	PM*
203.	Янчевский қаракаты	Смородина Янчевского	<i>Ribes janczewskii</i> Pojark.	XM*
204.	Қара қаракат	Смородина черная	<i>Ribes nigrum</i> L.	PM
205.	Тікенді раушан	Шиповник иглистый	<i>Rosa acicularis</i> Lindl.	PM
206.	Альберт раушан	Шиповник Альберта	<i>Rosa alberti</i> Regel	PM
207.	Беггер раушан	Шиповник Беггеровский	<i>Rosa beggeriana</i> Schrenk	PM
208.	Итмұрын раушан	Шиповник собачий	<i>Rosa canina</i> L.	PM
209.	Қалқан раушан	Шиповник щитконосный	<i>Rosa corymbifera</i> Borkh.	PM
210.	Федченко раушан	Шиповник Федченковский	<i>Rosa fedtschenkoana</i> Regel	PM
211.	Босанқы раушан	Шиповник рыхлый	<i>Rosa laxa</i> Retz.	PM
212.	Жұпарқабық раушан	Шиповник коричный	<i>Rosa majalis</i> Herrm.	PM
213.	Ләйлек риян	Марена красильная	<i>Rubia tinctorum</i> L.	PM

214.	Кәдімгі танқурай	М а л и н а обыкновенная	<i>Rubus idaeus</i> L.	PM
215.	Торғай қымыздық	Щавель воробьиный	<i>Rumex acetosella</i> L.	PM
216.	Ат құлақ, жылқы қымыздық	Щавель конский	<i>Rumex confertus</i> Willd.	PM
217.	Маршал қымыздық	Щ а в е л ь маршаловский	<i>R u m e x</i> <i>marschallianus</i> Rchb.	PM
218.	Орыс қымыздық	Щавель русский	<i>Rumex rossicus</i> Murb.	PM
219.	Сиырқұйрық қымыздық	Щ а в е л ь пирамидальныи	<i>Rumex thyrsiflorus</i> Fingerh.	PM
220.	Тәншән қымыздығы	Щ а в е л ь таяншанский	<i>Rumex tianschanicus</i> Losinsk.	PM
221.	Қызылтал	Ива остролистная	<i>Salix acutifolia</i> Willd . .	PM
222.	Ақтал	Ива белая	<i>Salix alba</i> L.	PM
223.	Мортылдақ тал	Ива ломкая	<i>Salix fragilis</i> L.	PM
224.	Қаракөк тал	И в а пятитычинковая	<i>Salix pentandra</i> L.	PM
225.	Сарытал	Ива пурпурная	<i>Salix purpurea</i> L.	PM
226.	Қаңбақ соран	Солянка холмовая	<i>Salsola collina</i> Pall.	PM
227.	Рихтер соран	Солянка Рихтера	<i>Salsola richteri</i> (Moq.) Kar. ex Litv	PM
228.	Эфиоп шалфейі	Шалфей эфиопский	<i>Salvia aethiopis</i> L.	PM
229.	Мускат шалфейі	Шалфей мускатный	<i>Salvia sclarea</i> L.	PM
230.	Шөлдік шалфей	Шалфей пустынный	<i>Salvia deserta</i> Schangin	XM
231.	Сәлбен шалфей	Шалфей степной	<i>Salvia stepposa</i> Des.- Shost.	XM
232.	Сібір ақбадамы	Бузина сибирская	<i>Sambucus sibirica</i> Nakai	PM
233.	Дәрі шелна	Кровохлебка аптечная	<i>Sanguisorba</i> <i>officinalis</i> L.	PM
234.	Европа саникулясы	Подлесник европейский.	<i>Sanicula europaea</i> L.	XM*
235.	Дәрілік сабыншөп	Мыльнянка лекарственная	<i>Saponaria officinalis</i> L.	PM
236.	Қатпарлы шұбаршөб	Соссюрея обернутая . Эндем	<i>Saussurea involucrata</i> (Kar. et Kir.) Sch. Bip.	XM*
237.	Будан бозқілем	Очиток гибридный	<i>Sedum hybridum</i> L.	PM
238.	Тәжі түймебас	С е р п у х а венценосная	<i>Serratula coronata</i> L.	PM
239.	А л т а й таутобылғысы	Сибирка алтайская	<i>Sibraea laevigata</i> (L.) Maxim. (S.altaicensis Laxm.)	XM*

240.	Шұбар алатікен	Расторопша пятнистая	<i>Silybum marianum</i> (L.) Gaertn.	PM
241.	Тәттіашы алқа	Паслен сладко-горький	<i>Solanum dulcamara</i> L.	PM
242.	Қара алқа	Паслен черный	<i>Solanum nigrum</i> L.	PM
243.	Алтыншыбықты сарыраушан	Золотарник обыкновенный	<i>Solidago virgaurea</i> L.	PM
244.	Сортанғайбатмия	Сферафида солончаковая	<i>Sphaerophyse salsula</i> (Pall.) DC.	PM
245.	Жапыракты жөтелшәй	Буквица олиственная	<i>Stachys betoniciflora</i> Rupr. ex O. Fedtsch. et B. Fedtsch. (<i>Betonica foliosa</i> Rupr.)	PM
246.	Сынықдәрі майтамыр	Окопник лекарственный	<i>Symphytum officinale</i> L.	PM
247.	Тікентүкті жыңғыл	Гребенщик щетинистый	<i>Tamarix hispida</i> Willd.	PM
248.	Солтүстік түймешетен	Пижма северная	<i>Tanacetum boreale</i> Fisch. ex DC.	XM
249.	Кәдімгі түймешетен	Пижма обыкновенная	<i>Tanacetum vulgare</i> L.	PM
250.	Кәдімгі бақбақ	Одуванчик обыкновенный	<i>Taraxacum officinale</i> Wigg.	PM
251.	Сасық маралоты	Василистник вонючий	<i>Thalictrum foetidum</i> L.	PM
252.	Дөң маралоты	Василистник изопироидный	<i>Thalictrum isopyroides</i> C. A. Mey.	XM
253.	Қіші маралоты	Василистник малый	<i>Thalictrum minus</i> L.	PM
254.	Қатаргүлді жыланбұршак	Тернопсис очередноцветковый	<i>Thermopsis alterniflora</i> Regel et Schmalh.	PM
255.	Улы жыланбұршак	Тернопсис ланцетный	<i>Thermopsis lanceolata</i> R. Br.	PM
256.	Минквиц кендіршесі	Ленец Минквица	<i>Thesium minkwitzianum</i> B. Fedtsch.	XM*
257.	Тасшөп жебір	Тимьян ползучий	<i>Thymus serpyllum</i> L.	PM
258.	Жатаған теміртікен	Якорцы стелющиеся	<i>Tribulus terrestris</i> L.	PM
259.	Грейг қызгалдағы	Тюльпан Грейга. Эндем	<i>Tulipa greigii</i> Regel	XM*
260.	Кауфман қызгалдағы	Тюльпан Кауфмановский	<i>Tulipa kaufmanniana</i> Regel	XM*
261.	Корольков қызгалдағы	Тюльпан Королькова	<i>Tulipa korolkowii</i> Regel	XM*

262.	Кәдімгі өгейшөп	Мать-и-мачеха обыкновенная	<i>Tussilago farfara</i> L.	PM
263.	Северцов қарақабығы	Унгерния Северцова	<i>Ungernia sewerzowii</i> (Regel) B. Fedtsch.	PM*
264.	Қосүйлі қалақай	Крапива двудомная	<i>Urtica dioica</i> L.	PM
265.	қаражидек	Черника обыкновенная	<i>Vaccinium myrtillus</i> L.	PM
266.	Итбұлдірген	Брусника обыкновенная	<i>Vaccinium vitis-idaea</i> L.	PM
267.	Лобель тамырдәрі, маралқурай	Чемерица Лобеля	<i>Veratrum lobelianum</i> Bernh.	PM
268.	Дәрілік аюқұлақ	Коровяк зопниковый	<i>Verbascum phlomoides</i> L.	PM
269.	Кәдімгі аюқұлақ	Коровяк обыкновенный	<i>Verbascum thapsus</i> L.	PM
270.	Дәрілік нарқайсар	Вербена лекарственная	<i>Verbena officinalis</i> L.	PM
271.	Есекмия ақмия	Вексибия, Брунец толстоплодный	<i>Vexibia pachycarpa</i> (C. A. Mey.) Jakovl. (<i>Gobelia pachycarpa</i> (C. A. Mey.) Bunge)	PM
272.	Бүрген шәңкіш	Калина обыкновенная	<i>Viburnum opulus</i> L.	PM
273.	Қарлығаш түйешшырмауық	Ластовень ласточкин	<i>Vincetoxicum hirundinaria</i> Medik.	PM
274.	Дала шегіргүлі	Фиалка полевая	<i>Viola arvensis</i> Murr.	PM
275.	Жұпар шегіргүл	Фиалка душистая	<i>Viola odorata</i> L.	PM
276.	Үштүсті шегіргүл	Фиалка трехцветная	<i>Viola tricolor</i> L.	PM
277.	Мәдени жұзім	Виноград дикий	<i>Vitis vinifera</i> L.	PM*
278.	Гүлрайхан, Көкемарал киікоты	Зизифора паучковидная (З. Бунговская)	<i>Ziziphora clinopodioides</i> Lam. (<i>Z. bungeana</i>)	XM

Ескерту:

PM – ол ресми медицинада қолданылады.

ХМ – ол халықтық медицинада қолданылады.

* - сирек кездесетін және құрып кету қаупі төнген өсімдік түрлерінің тізіміне жатады.